

Teksten uit de moderne en hedendaagse wijsbegeerte: continentale traditie (A005207)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

werkcollege

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Van de Vijver, Gertrudis

LW01

Verantwoordelijk lesgever

Keymeulen, Kobe

LW01

Medewerker

Kolen, Filip

LW01

Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Arts in de wijsbegeerte](#)

stptn

aanbodsessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

moderne wijsbegeerte, hedendaagse wijsbegeerte, continentale traditie, objectiviteit, zelfbewustzijn, constitutie, fenomenologie, filosofische logica, Hegel, Husserl, Heidegger, filosofische teksten

Situering

In deze cursus kunnen de studenten oorspronkelijke filosofische teksten uit de continentale (Duits idealistische en fenomenologische) traditie leren lezen, analyseren, interpreteren en historisch/systematisch contextualiseren. Bovendien bevordert dit vak de communicatie -, onderzoeks- schrijf- vaardigheden door de interactieve discussie (de Octaviaanse discussiemethode volgend).

Inhoud

De gekozen teksten betreffen de vragen van co-constitutie van subject en object, van objectiviteit en zelfbewustzijn, vragen die zich op een specifieke manier ontwikkelden sinds de moderniteit. De kritische potentialiteit van deze teksten voor de hedendaagse maatschappelijke situatie van vandaag wordt tijdens de les uitvoerig besproken.

Elk jaar worden tijdens de hoor- en werkcolleges teksten van G.W.F. Hegel en E. Husserl besproken. De selectie wordt gedaan op basis van de volgende lijst:

1) Hegel: voorwoord en inleiding van Hegels *Phänomenologie des Geistes* (1807), de logica in de *Encyclopedie van de filosofische wetenschappen in grondtrekken* (1830), de zijns- en wezensleer in de *Wetenschap van de logica* (1831).

2) Husserl: *Logische Untersuchungen* (1900), *Ideen zu einer Reinen Phänomenologie und Phänomenologischen Philosophie* (1913), *Die Krisis der europäischen Wissenschaften und die transzendente Phänomenologie* (1936).

Parallel aan de colleges moeten de studenten in leesgroepen ("cartels") de eerste acht paragrafen van Heideggers *Sein und Zeit*, waarvan een NL-vertaling ook beschikbaar is, lezen en analyseren. In de laatste les wordt deze tekst in plenum besproken (intercartelmoment).

Begincompetenties

Met succes hebben gevolgd van het opleidingsonderdelen "Teksten uit de moderne en hedendaagse wijsbegeerte: Anglo-Amerikaanse traditie" en "Geschiedenis Moderne Wijsbegeerte" of het hebben verworven van vergelijkbare competenties.

Kennis van Engels is noodzakelijk, kennis van Duits is aangewezen, algemene filosofische kennis is aangewezen.

Eindcompetenties

- 1 Kernbegrippen van Hegels, Heideggers en Husserls filosofie kunnen situeren en in detail kunnen becommentariëren.
- 2 Oriënterend inzicht hebben in de geschiedenis van de wijsbegeerte, op basis van een situering van de belangrijke problemen en onderzoekstradities.
- 3 De relevantie van filosofische kritiek voor wetenschappelijke en maatschappelijke problemen kunnen articuleren.
- 4 De argumentatieve lijn van de bestudeerde teksten kunnen construeren en vergelijken, en in staat zijn om de eigen positie daartegenover kritisch te positioneren.
- 5 Adequaaf kunnen analyseren en synthetiseren van filosofische teksten, voor zover mogelijk in de oorspronkelijke taal.
- 6 Doorheen de confrontatie tussen de eigen lectuur, de lectuur van de medestudenten en de docent, en de relevante internationale secundaire literatuur, tot een begrip komen van filosofische kritiek als betrokken en aan permanent revisie onderhevig.
- 7 Vanuit de confrontatie van verschillende epistemologische en metafysische contexten waarin de betrokken teksten gesitueerd zijn, komen tot het leren herkennen van de variaties in de probleemstellingen.
- 8 In staat zijn om een beginnend wijsgerig onderzoek op te stellen door de formulering en beproefing van één of meer onderzoekshypothesen en de confrontatie en inbedding ervan in bestaand onderzoek.
- 9 In staat zijn mondeling te kunnen communiceren over verworven inzichten en vragen.
- 10 In staat zijn constructief te debatteren over mogelijke interpretaties en over het kritisch potentieel, de mogelijkheden en beperkingen, van wijsgerige gezichtspunten voor wetenschappelijke en maatschappelijke problemen.
- 11 In staat zijn historisch belangrijke filosofische discussies te transponeren naar uiteenlopende actuele contexten.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege (10u): inleiding, historische en systematische contextualisering, uitleg van de kernconcepten van de betrokken teksten.

Werkcolleges (35u): interactieve discussie rond de lectuur van de betrokken teksten. Indien de grootte van de groep het toelaat in de vorm van Octaviaanse discussies; collectieve studie in de leesgroepen, collectieve discussie tijdens de bespreking van de leesgroepen (intercarteldag).

Studiemateriaal

Geen

Referenties

- Hegel, G. W. F., *Werke in zwanzig Bänden*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1979.
- Hegel, G.W.F., *De Fenomenologie van de Geest*, vertaling W. Visser. Amsterdam: Boom, 2013.
- Hegel, G. W. F., *Encyclopedia of the Philosophical Sciences In Basic Outline*. trad. K. Brinkmann and D. O Dahlstrom. Cambridge: Cambridge university press, 2015.
- Hegel, G. W. F., *The Science of Logic*. Trad. G. Di Giovanni. Cambridge: Cambridge university press, 2015.

Husserl, E., *Ideen zu einer Reinen Phänomenologie und Phänomenologischen Philosophie*, in: Jahrbuch für Philosophie und phänomenologische Forschung 1,1 (1913), S. [1]-323. (EN-vertaling: *Ideas Pertaining to a Pure Phenomenology and to a Phenomenological Philosophy*, tr. by F. Kersten, The Hague: Nijhoff, 1983.
Husserl, E., *The Crisis of European Sciences and Transcendental Phenomenology : an Introduction to Phenomenological Philosophy*. Evanston (Ill.): Northwestern university press, 1970.
Husserl, E., *Logical Investigations*. London: Routledge, 2001
Heidegger, M., *Sein und Zeit*, elfte, onveränderte Auflage, Tübingen: Niemeyer, 1967 (NL-vertaling: *Zijn en Tijd*, Amsterdam: Boom, 1998)
Heidegger, M., *Zijn En Tijd*. Trad. M. Wildschut. Nijmegen: SUN, 1999.
Secundaire literatuur wordt doorgegeven via Ufora.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Beschikbaarheid van de docent en assistenten voor de intensieve begeleiding van de leesgroepen, voor de keuze van de secundaire literatuur en voor het begeleiden van onderzoek.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Mondeling examen met open vragen. Geen open book examen. Ofwel vindt het examen online plaats, ofwel op locatie waarbij eenieder een tijdstip wordt toegewezen.

Opdracht: groepspresentatie op basis van de lectuur van Heidegeers *Zijn en Tijd* (intercartelmoment).

Participatie: bijdrage aan de collectieve discussie tijdens de werkcolleges.

Eindscoreberekening

Periodegebonden:

- mondeling examen 50%,

Niet-periodegebonden:

Opdracht: 30%.

Participation: 20%

(Indien de student niet is geslaagd voor de niet-periodegebonden evaluatie, wordt er een tweede kans geboden via een compenserende activiteit tussen de eerste en tweede examenperiode.)

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid

2. Mogelijkheid tot feedback via email, via telefoon, na afspraak tijdens kantooruren

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>